

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 12-50 Din
za inozemstvo 25—
seobvezno

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvu:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 64. Telef. št. 36

Podružnice:

Maribor, Barvarska ul. 1

Tel. št. 22

Celje, Aleksandrova a

Račun pri pošti, čekov.

zavod št. 11.842

Ljubljana, 3. julija.

Včeraj so se v Sofiji sestali zastopniki Male antante ter so sklenili predlagati svojim vladam vzpostavitev rednih diplomatskih odnosov z novim bolgarskim režimom. Temu koraku bo nedvomno kmalu sledilo tudi imenovanje bolgarskih poslaničkov v glavnih mestih Male antante in normalni politični stiki zlasti med Bolgarijo in Jugoslavijo bodo obnovljeni.

Kdor zaenkrat pričakuje več, se moti. Naši medsebojni odnosi še niso razčiščeni. Najboljši dokaz za to je pač dejstvo, da se bolgarsko vprašanje nahaja med predmeti razgovorov zavezniških državnikov, ki se vršijo 20. t. m. v Sinaji. Kako se prevladuje občutek nesigurnosti navzlic vsem lepim besedam predstavnikov novega bolgarskega režima, o tem nam prikažejo neprestane nervozne vesti z granice. Danes nam javljajo iz Beograda, da se ob naši meji vršijo bolgarske vojaške koncentracije in vsak hip se pojavlja iz južne Srbije nova vest o pripravah bolgarskih komitajev.

Ne bilo bi prav, ako bi vse te vesti smatrali že kot dejstva; vendar pa bi bilo napačno, prezreti njihov simptomatičen pomen za razvoj odnosov med našo državo in Bolgarijo. Jedro problema je še vedno nerazčiščenost. Nova sofijska vlada še ni dala nobene službene izjave o svojem stališču do vsega onega, kar je tvorilo predmet niškemu dogovoru. Od tega stališča pa je odvisno bodoče razmerje med obema državama.

Poročila pripovedujejo o koncentraciji komitajev čet v Vitoši planini, napoveduje se generalna akcija makedonstvujskih ob naši južni meji, skratka, pripravljajo se burni dogodki ob mejah južne Srbije. Če niso te napovedbe prepešeniščne, bo pokazala šele bližnja bodočnost. Nova sofijska vlada postavlja zopet makedonstvujske na vodilna mesta, brezdvomno jim je obnovljen meščanski režim prijaznejši nego razredno - agrarni Stambolijskega. Toda to bi moglo imeti celo dobre posledice, ker bi politični emigranti iz Makedonije našli v Bolgariji zopet zadovoljivo okolje, kar bi odvrglo njih pozornost v drugo stran. Ostane pa kljub temu še gotovost, da se bodo makedonstvujski tagnali na našo mejo. Ti napadi pa morajo vesti do konflikta med nami in Bolgarijo. Ako bodo zopet oborožene čete prehajale iz Bolgarije na naše ozemlje, bomo prisiljeni, napraviti nove diplomatske korake. Od tega pa, kako se bo zadržala sofijska vlada, zavisi morda mir na Balkanu. Da bi nastopila zoper makedonstvujske, to si danes težko predstavljamo; ako pa se izgovarja, da ne more preprečiti komitajevske akcije, ali ako sploh pokaže pasivno zadržanje, tedaj more in mora dovesti do hujšega konflikta, morda celo do definitivne odločitve.

V tem je jedro problema. Čim sigurneje in čim prej nam je računati z intenzivnejšo komitajevsko akcijo, tem prej in tem hujše se bo poostrolo razmerje med našo kraljevino in Bolgarijo. Kakor hitro smo mi odločeni, da neoznena stanja ob meji ne trpimo več, stojimo pred odločilnimi zapletitvami.

Ugodno je za nas, da je enaka komitajevska akcija ogrožala tudi mir v obmejnem grškem in rumunskem ozemlju. Dana je tedaj podlaga za stvarno diplomatsko kooperacijo, ako se Bolgarija ne izpametuje.

Zdi se nam tedaj, da so vse druge zadeve med nami in Bolgarijo več ali manj formalnega pomena; gre odsej za to, da se problem, ki so bili na razpravi v niških dogovorih, rešijo in razčišijo.

Bilo bi od največjega pomena, ako bi se mogel ta problem prenesti v delokrog celokupne Male antante. Izgubil bi mnogo na ostrini, istočasno pa bi bile dane mnogo večje garancije za njega povoljno mirno rešitev.

ROVARJENJE NEMŠKIH MONARHISTOV.

Berlin, 3. julija. z. Veliko senzacijo je vzbudil članek glasila centra „Germania“, ki javno potrjuje vest, ki je že nekaj dni krožila v političnih krogih, da pripravljajo radikalni desničarji puč, ki naj bi pometel v Nemčiji republikansko državno obliko. Članek poziva vlado in parlament, da pravočasno odredi energetske ukrepe v varstvo republike, ker more danes nemški narod iz znanje in notranjepolitičnih vzrokov živeti edino le v republikanski državni obliki.

Danes zvečer vsi v Šišenski gozdi

NA KRES

v čast sv. Cirila in Metoda.

Prvo poglavje uradniškega zakona sprejeto

DOLOČBA O POLITIČNEM PREPRIČANJU SPREJETA V VLADNI FORMULACIJI.

Beograd, 3. julija. p. Danes ob 16.30 se je v zakonodajnem odboru nadaljevala specialna debata o prvem poglavju uradniškega zakona. Posl. Simonović je predložil novo stilizacijo čl. 1. Posl. Svetozar Pribičević je zahteval, naj se celo prvo poglavje vrne sekciji, ker stavlja jo proti njemu vsi člani opozicije upravičene ugovore. Čl. 1. je sploh odveč. Čl. 4., točka 3. je nejasna in jo treba izpustiti drugi del. Nato je govoril o točki 7., čl. 4. in dejal, da značita besedi „ispoveda“ in „ispoljava“ isto. Zahteval je, naj se sprejme takale stilizacija: „Kdor javno propagira“ ali vsaj „kdor propagira“. Ta stilizacija je bila spornost sprejeta že meseca decembra in ni razloga, da bi se sedaj izpremenila. Jasna stilizacija je najboljša garancija, da se ne bodo kršile uradniške pravice. Sekcija naj sporazumno najde formulo, ki bo zadovoljiva.

Radikalec Mita Dimitrijević je zahteval, da se sprejme vladna stilizacija. Klerikalec Sušnik je predlagal, da se točka 7., čl. 4. sploh izpusti. Zemljoradnik Moskovljević se je strinjal s Sušnikom, dr. Kumanudi (dem.) je nastopil proti čl. 4. v sedanji stilizaciji. Dr. Moser (Nem.) je zahteval čim jasnejšo stilizacijo.

V nadaljni diskusiji je Ljuba Davidović (dem.) predlagal, naj se določeno mesto glasi: „javno propagira“. Poročevalec Jovanović je pristal, da se izpremeni čl. 1. po predlogu posl. Simonovića. Tudi je pristal na to, da se izpusti drugi del točke 3., čl. 4., vztrajal pa je na besedi „ispoljava“. Nato je minister Trifković predlagal odmor da se člani zakonodajnega odbora dogovore o stilizaciji.

Po odmoru je bila prečtana stilizacija čl. 1., ki se glasi: „Državni službenik civilnega reda je ona oseba, ki je po določilih tega zakona sprejeta v državno službo. Ta zakon se ne nanaša na ministre in državne podtajnike.“

Ta stilizacija je bila sprejeta soglasno. Istotako sta bila sprejeta tudi čl. 2. in 3., ki se glasi:

Čl. 2. Vse funkcije v vseh strokah državne službe so enako dostopne pod

zakonitimi pogoji vsem državljanom po rojstvu in onim, ki so si šele pridobili državljanstvo, a so srbo-hrvatsko-slovenske narodnosti.

Druge osebe, ki so pridobile državljanstvo morejo dobiti državno službo samo tedaj, ako bivajo 10 let v kraljevini, a to s posebno odobritvijo državnega sveta in na utemeljeno zahtevo pristojnega ministra.

Tudi državljani se smejo sprejeti na posel v državni službi edino kot kontraktualni nameščenci. Osebe, ki so se posebno izkazale s svojim delom, se lahko sprejmejo v državno službo s sklepom ministrskega sveta na utemeljen predlog pristojnega ministra in po odobritvi državnega sveta, a morajo naknadno v predpisanem roku izpolniti pogoje tega člena.

Čl. 3. Državni uradnik more biti samo ona oseba, ki ima usposobljenost za državno službo v obče in po zakonu določeno sposobnost za stroko, v katero stopi.

Pri čl. 4. se je vršilo poimensko glasovanje. S 23 proti 19 glasovom je bila sprejeta sledeča stilizacija:

Državni uslužbenec ne more biti oseba:

- 1.) ki ni izpolnila 18 let svoje starosti;
- 2.) ki se nahaja pod skrbstvom ali v konkurzu ali nad katero je podaljšana očetova oblast;
- 3.) ki se nahaja pod policijskim nadzorstvom ali v preiskavi radi zločina;
- 4.) ki je bila v obsojdu rednega sodišča obsojena radi hudodelstva ali drugega nečastnega dejanja, neglede na to, ali je bila obsojena pred ali po doseženi polnoletnosti;
- 5.) ki je bila v državni službi, pa je ta služba prenehala po čl. 132. ali po točki 5., 6. in 7. čl. 133.;
- 6.) ki je doživela že 20. leto svoje starosti, a še ni odslužila vojaškega roka v armadi ali ni od vojaške službe oproščena;
- 7.) ki manifestira (ispoljava) načela proti obstoječi državni obliki ali načela protipravne izpremembe državnega reda.

Program konference v Sinaji

RAZPRAVA O OBNOVITVI ODNOSAJEV Z RUSIJO.

Beograd, 3. julija. r. V zunanjem ministristvu se vršijo živahne priprave za konferenco Male antante v Sinaji. Govorijo se, da se konference udeležijo poleg zunanjih ministrov tudi ministrski predsedniki. Glede Poljske še ni gotovo ali bo udeležena po svojem zunanjem ministru ali le po svojem bukareškem poslaniku. Iz tega se sklepa, da pristop Poljske v Male antanto do konference morda še ne bo definitivno pripravljen. Vršijo se še tozadevni razgovori s poljskim kabineto.

Na sestanku se bodo pretresali vsi problemi današnje politične situacije, ki intervirajo Malo antanto. Zlasti se bo pripravilo gradivo za jesensko zasedanje Zveze narodov. Mala antanta bo kot svojega kandidata za Svet Zveze narodov prezentirala ministra Beneša. Posebno pozornost bodo zbrani državni posvetili madžarskemu in bolgarskemu vprašanju. Smatra se da bo konferenca trajala 3 dni.

Praga, 3. julija. r. „Češko Slovo“ poroča, da se bo na konferenci Male antante, ki se lina vršiti 20. julija v Sinaji razpravljalo razven o zadnjih političnih dogodkih tudi o odnosih Male antante napram boljševiški Rusiji.

Beograd, 3. julija. p. V ministristvu zunanjih del se zbirajo podatki, na podlagi katerih se bodo vršili razgovori za ureditev odnosov med Jugoslavijo in Rusijo, in sicer najprej za sklep trgovinske pogodbe. V to svrhu so že imenovane gotove osebe.

Danes dopoldne so imeli v ministristvu zunanjih del daljšo konferenco Ljuba Jovanović, dr. Ninčić in Laza Marković. Razpravljali so o aktualnih vprašanjih naše zunanje politike, zlasti o konferenci v Sinaji, o pogajanjih z Italijo in o obnovitvi stikov z Rusijo.

Šloveskega stališča visoko ceniti, se je ponesrečil. Diplomatska akcija se je po rešitvi belgijske ministrske krize zopet pričela. Italija se je udeležuje in želi, da se problem končno reši. Pri tem vztraja na londonski spomenici, ki predvideva hkratno obravnavanje republiškega vprašanja in medzavezniških dolgov. — Glede pasivnega odpora meni italijanska vlada, da Nemčija nima nobenih interesov na tem, da ga podaljšuje, ker ne more upati, da bo uklonila Francijo, niti da bo dobila pomoč od zunaj.

Glede reškega vprašanja je izjavil Mussolini, da je v Beogradu ponovno opozoril na nevezdržno stanje Reke in na nujno potrebo, da se končno uredi medsebojni odnosi obeh držav. Urgiral je, naj se pogajanja čim bolj pospešijo, in storiti tudi s svoje strani vse, da se to doseže. Sedaj poteka pogajanja dovoljno.

Glede reškega vprašanja je izjavil Mussolini, da je v Beogradu ponovno opozoril na nevezdržno stanje Reke in na nujno potrebo, da se končno uredi medsebojni odnosi obeh držav. Urgiral je, naj se pogajanja čim bolj pospešijo, in storiti tudi s svoje strani vse, da se to doseže. Sedaj poteka pogajanja dovoljno.

Glede reškega vprašanja je izjavil Mussolini, da je v Beogradu ponovno opozoril na nevezdržno stanje Reke in na nujno potrebo, da se končno uredi medsebojni odnosi obeh držav. Urgiral je, naj se pogajanja čim bolj pospešijo, in storiti tudi s svoje strani vse, da se to doseže. Sedaj poteka pogajanja dovoljno.

Komunistična zarota na Bolgarskem

ZBIRANJE ČET OB NAŠI MEJI. — IZJAVE BOL. KRALJA BORISA.

Milan, 3. julija. r. „Corriere della Sera“ javlja iz Sofije, da so bolgarske oblasti odkrile v Plevni zaroto komunistov in ekstremnih sejkov, ki je bila financirana z boljševiške strani. Namen zarote je bila proglastitev sovjetske republike v Bolgariji.

Caribrod, 3. julija. p. Danes ves dan je bilo v okolici Caribroda v smeri proti bolgarski meji opažati živahno kretanje bolgarskih čet. Po vesteh, ki jih je prejela naša vlada, so med selom Dragomanom in mejo koncentrirani trije pešpolki in polk komitajev.

Bukarešta, 3. julija. r. Rumunski zunanji minister Duca je po svojem povratku iz Poljske dal rumunskemu poslaniku v Sofiji poziv, da sodeluje z zastopniki Českoslovaške, Jugoslavije in Grške, da bi se omogočila vzpostavitev normalnih odnosov napram Bolgariji.

Is Sofije je prišla vest, da so se včeraj sestali poslanski Male antante, akreditirani v Sofiji, ter da so zaključili predložiti svojim vladam, da vzpostavijo diplomatske odnose z vlado g. Cankova.

Beograd, 3. julija. r. Londonski „Daily Chronicle“ objavlja intervju svojega dopisnika v Sofiji s kraljem Borisem. Kralj je izrecno rekel, da Bolgarija nima vojnih namenov napram nikomur in da bo sčasoma dokazala, da te besede niso samo obična trditve. Zadnji dogodki so povsem notranja zadeva in vlada ni bila niti najmanj inspirirana po zunanjih vplivih, kakor se je to trdilo. Bolgarski narod je samo vršil svoje pravice s tem, da je manifestiral nezadovoljstvo napram problemu režimu. Dopisnik dodaja, da je kralj Boris glede nadaljnjih usod Bolgarije poln optimizma.

ODGOVOR NA NEMŠKI TERORIZEM. — VES PROMET POČIVA. — PORUHRJE POPOLNOMA ODREZANO OD NEMČIJE.

Berlin, 3. julija. d. Odredbe zasedbenih oblasti zaradi atentata na belgijski vlak so dovedle do tega, da je vse Poruhrje danes napram Nemčiji hermetično zaprto in od nje popolnoma odrezano. V mestih ob zasedbeni črti vlada vsled tega ogromno razburjenje, zlasti ker več tisoč delavcev iz Poruhrja, ki pa stanujejo tesno okupacijske črte, danes ni moglo več oditi na delo.

Berlin, 3. julija. s. Obsedno stanje, ki je bilo včeraj proklamirano v Duisburgu je bilo danes razširjeno na kraje Ruhrort, Mülheim, Oberhausen in Hamborn. Mesta so popolnoma izolirana. Ves promet je ukinjen. Število mrtvih po eksploziji na duisburškem mostu se je zvižalo na 18. Mnogo ranjenecv leži še v obupnem stanju.

Essen, 3. julija. h. Število belgijskih vojakov, ki so o priliki eksplozije na remskem mostu izgubili življenje, se je zvišalo na osemnajst. Med težko ranjenimi pa je še vedno precejšnje število takih, katerih stanje je popolnoma brezupno.

Poostreno obsedno stanje je bilo sinoči najstrožje izvedeno, in se je tekom dneva raztegnilo še na par drugih krajev. Cestne železnice počivajo, gledališča, restavracije in sploh vsi javni lokali so zaprti. Med belgijskimi četami vlada nepopisno razburjenje. Vseled nepazljivosti napram odredbam zasedbenih oblasti je

FRANCOSKI PARLAMENT

ODOBRIL NAŠE POSOJILO.

Beograd, 3. julija. p. Finančni odbor francoskega parlamenta je soglasno odobril sklep, ki ga je odobril tudi senat, po katerem se dovoli Jugoslaviji kredit v znesku 300 milijonov frankov.

MASARYKOV POVRATEK

NA ČESKO.

Praga, 3. julija. s. Predsednik Masaryk se vrne jutri s svojega potovanja po Sredozemskem morju in odide, ne da bi se ustavil v Pragi, direktno v Lano.

RAŠINOV MORILEC PRED

SODNIJO.

Praga, 3. julija. Morilec dr. Rašina se bo jutri zagovarjal pred praškim državnim sodiščem. Obtožnica obsega 16 strani.

ARETACIJA SOPROGE

ALEKSANDRA STAMBOLJSKEGA

Beograd, 3. julija. li. Sopraga bivšega bolgarskega ministrskega predsednika Stambolijskega je bila pri povratku iz inozemstva aretirana in odvedena v Sofijo. Ona se je zdravila v nekem nemškem sanatoriju. Čim je doznala, da je bil njen soprog ubit, je zaprosila novo vlado, da se ji dovoli povratek v domovino. Vlada je njeni prošnji ugodila, a obenem odredila, da se jo na meji aretirajo. Ta vest pa ni povsem potrjena.

OLIMPIJADA V GOETEBORGU.

Göteborg, 3. junija. Ponedeljek je dal ob krasnem vremenu lepe sportne uspehe. V teku na 100 m je zmagal Nemec Hobern v 11 sek pred Gerbjem, Carrom, Imbachom in Friedrichom. V teku na 10 tisoč m sta zasedla dve mesti Finca Ratas in Sipile pred Svedom Bachmannom in Nemcem Bedarffom, ki je omagal. V metanju krogla je zmagal Jansen (Sved) s 13.89 m, drugi je bil Sved Eilson s 13.80 m. V skoku na višino je zmagal Gaspar (Madžar?) s 1.83 m.

Is Sofije je prišla vest, da so se včeraj sestali poslanski Male antante, akreditirani v Sofiji, ter da so zaključili predložiti svojim vladam, da vzpostavijo diplomatske odnose z vlado g. Cankova.

Beograd, 3. julija. r. Londonski „Daily Chronicle“ objavlja intervju svojega dopisnika v Sofiji s kraljem Borisem. Kralj je izrecno rekel, da Bolgarija nima vojnih namenov napram nikomur in da bo sčasoma dokazala, da te besede niso samo obična trditve. Zadnji dogodki so povsem notranja zadeva in vlada ni bila niti najmanj inspirirana po zunanjih vplivih, kakor se je to trdilo. Bolgarski narod je samo vršil svoje pravice s tem, da je manifestiral nezadovoljstvo napram problemu režimu. Dopisnik dodaja, da je kralj Boris glede nadaljnjih usod Bolgarije poln optimizma.

Ostre francoske odredbe v Poruhrju

ODGOVOR NA NEMŠKI TERORIZEM. — VES PROMET POČIVA. — PORUHRJE POPOLNOMA ODREZANO OD NEMČIJE.

Berlin, 3. julija. d. Odredbe zasedbenih oblasti zaradi atentata na belgijski vlak so dovedle do tega, da je vse Poruhrje danes napram Nemčiji hermetično zaprto in od nje popolnoma odrezano. V mestih ob zasedbeni črti vlada vsled tega ogromno razburjenje, zlasti ker več tisoč delavcev iz Poruhrja, ki pa stanujejo tesno okupacijske črte, danes ni moglo več oditi na delo.

Berlin, 3. julija. s. Obsedno stanje, ki je bilo včeraj proklamirano v Duisburgu je bilo danes razširjeno na kraje Ruhrort, Mülheim, Oberhausen in Hamborn. Mesta so popolnoma izolirana. Ves promet je ukinjen. Število mrtvih po eksploziji na duisburškem mostu se je zvižalo na 18. Mnogo ranjenecv leži še v obupnem stanju.

Essen, 3. julija. h. Število belgijskih vojakov, ki so o priliki eksplozije na remskem mostu izgubili življenje, se je zvišalo na osemnajst. Med težko ranjenimi pa je še vedno precejšnje število takih, katerih stanje je popolnoma brezupno.

Poostreno obsedno stanje je bilo sinoči najstrožje izvedeno, in se je tekom dneva raztegnilo še na par drugih krajev. Cestne železnice počivajo, gledališča, restavracije in sploh vsi javni lokali so zaprti. Med belgijskimi četami vlada nepopisno razburjenje. Vseled nepazljivosti napram odredbam zasedbenih oblasti je

FRANCOSKO - BELGIJSKI ODGOVOR

ANGLIJI.

London, 3. julija. j. Danes sta v zunanjem ministristvu najprej francoski in nato belgijski poslanik ustno odgovorila na angleško vprašalno polo. Ni še znano ali se bo jutrišnji ministrski svet že bavil z njunimi odgovori.

ANGLIJA SE NE BO SEPARATNO

POGAJALA.

London, 3. julija. l. V službenih krogih se zanikuje vest, da bi Anglija nameravala storiti v nemškem vprašanju kakršenkoli korak na lastno pest.

NEDOLŽNA NEMŠKA VLADA.

Rim, 3. julija. j. Danes je bil nemški poslanik v Vatikanu von Bergen pri kardinalu Gasparriju. Njegov obisk se spravlja v zvezo z brzojavko sekretarja berlinskega nuncija Paulija. Poslanik je zatrjeval, da je nemška vlada od vsega začetka odsvetovala in obsojala pasivni odpor in vsako teroristično akcijo v Poruhrju.

ZVEZA NARODOV.

Zenova, 3. julija. Na današnji predpoldanski seji sveta Zveze narodov so govorili lord Cecil, Hannstank in Branting s saarskem vprašanjem. Po kratkih debatah se je sklenilo, poklicati zastopnike saarskih oblasti v Zenovo in jih zaslišati o razmerah.

Inozemske borze

3. julija.

CURIH. Berlin 0.0054, Newyork 572.50 London 36.12, Pariz 34, Milan 24.80, Praga 17.17, Budimpešta 0.065, Bukarešta 2.87, Beograd 6.25, Sofija 3.50, Varšava 0.0045, Dunaj 0.008075.

TRST. Beograd 24.80—25.10, Pariz 136.75—137.25, London 105.35—105.55, Newyork 22.95—23.10, Curih 402—405, Berlin 0.0125—0.014, Dunaj 0.032—0.034, Praga 69.70—70, dinarji 24.80—25.10, dolarji 22.90—23.05, car. franki (20) 85.50 do 86.

PRAGA. Dunaj 4.50, Berlin 1.90, Rim 145.25, Newyork 33.20, Beograd 36.625, BERLIN. Dunaj 231.42, Milan 6962.50, Praga 4837.50, Pariz 9051, Newyork 159.600, Beograd 1736.50.

DUNAJ. Beograd 759—761, Berlin 0.38—0.42, Budimpešta 7.75—7.85, Bukarešta 356—358, London 323.100—323.700, Milan 3046—3054, Newyork 70985 do 71135, Pariz 4174—4186, Praga 2128 do 2134, Sofija 684—686, Varšava 0.68 do 0.72, Curih 12365—12395, valute: 7061 do 70910, lire 3012.50—3027.50, dinari 750—754.

LONDON. Beograd 405—425, Berlin 775.000—785.000, Milan 105.125—105.25, Praga 152.50—153, Dunaj 320.000—330.000. Tendence nemške marke jača, fr. franka slabša.

NEW YORK. Beograd 112, London 456.125, Pariz 592.50, Berlin 0.06, Milan 434.50, Curih 17.45, Praga 300.25, Dunaj 0.142, Budimpešta 1.47

Zakon o kuluku

Beograd, 2. julija.

Zaradi ostrega odpora opozicije je vlada pri specialni razpravi o dvanajstih zakonih o kuluku nekoliko omilila. Bistvo zakona je ostalo nespremenjeno.

Člen 22 zakona o dvanajstih, ki je bil sankcioniran se glasi v definitivni redakciji (v tekstu debelo tiskane besede so spremembe prvotnega projekta):

1.) Ministrski svet se pooblašča, da izvršeno od postoječih zakonov in zakonikih naredb o javnih suhozemskih potih, more na predlog ministra gradjevin svojim odlokom odrediti, da se vse javne ceste popravljajo z upotrebo narodne moči in to samo za prstena dela in naspiranje. Za državne in njim odgovarjajoče ceste velja to samo v slučaju, kadar se in v kolikor se neodložno in najne popravne na njih ne bi mogle dovolj hitro izvršiti iz buđetnih kreditov.

2.) Obča poprava cest z narodno silo se more izvršiti največ dvakrat v letu in to največ do 7 dni spomladi in 7 dni v jeseni in sicer v času, ki ga bo odredila upravna politična oblast po predlogu gradbene oblasti.

Poprave se bodo vršile po deležih. Delo bo odrezala dotična samoupravna oblast s sodelovanjem gradbene in policijske oblasti in to po premoženjskih razmerah davčnega obvezanca. Vsaka občina je dolžna, da najdalje v roku mesec dni, ko bo zakon stopil v veljavo (torej do 1. avgusta. Op. ured.) sestavi spiske obvezancev in utrdi tako za vsakega osebnega dela z novcem. Ti spiski se imajo vsako leto do dne 1. februarja iznova sestaviti. Nihče se zaradi popravne ceste in potov ne more pozvati niti se mu ne more odrediti delež izven sreza njegovega bivališča in sosednjih mejnih rezov istega okrožja.

3.) Kadar se popravljajo ceste in pota z uporabo narod. sile, mora vsak državljani in davčni obvezanec izvršiti delo, ki ga bo zakon stopil v veljavo, delati osebno in z živino in vozovi. Od tega se izvzamejo osebe, ki so nesposobne za delo in pri tem siromašnega stanja v smislu zakona.

Vsakdo ima pravico zamenjati svoje osebno delo, bilo z drugo sposobno osebo, bilo z novcem.

Osebo ne more niti za sebe niti kot nemestnik delati nihče, kdor ima manj od 18 let ali višje od 50 let starosti.

Pri tej zameni osebnega dela z drugo osebo ali novcem, se bodo takse za vsakega za posamezno davčno obvezanost razmeroma z njegovim premoženjskim stanjem povečale, na način, ki bo v pravilniku natančno določen.

Za osebe, ki so odrezane na delo, pa ne pridejo, ali nočejo plačati zamene v novcu in za osebe, ki pridejo, a nočejo delati, veljajo obojni predpisi kazenskega zakona. Osebe, ki so pristale na zameno z novcem, so dolžne položiti odrezano vsoto v roku 10 dni po sporočitvi v nasprotnem slučaju se na plačevanje izvrši eksekutivnim putem v roku 10 dni.

4.) Pooblašča se minister gradjevin, da sporazumno s ministrom notranjih del predpiše pravilnik za izvršitev teh odredb.

Politične beležke

Skupščina demokratske stranke v Subotici. V Subotici se je vršil v nedeljo zaupni sestanek subotičke demokratske krajevene organizacije, katerega so se razen zaupnikov stranke iz Subotice in okolice udeležili tudi nekateri beograjski gosti, med drugimi minister Kosta Timotijević in poslanec dr. Svetislav Popović in dr. Miloš Radovanić.

Minister pravde in tiskovni zakon. Iz Beograda poročajo: Minister pravde je izdal okrožnico na vse preiskovalne sodnike, državne pravdnike in okrajne sodnje, da se striktno drže tiskovnega zakona. Vsake tri mesece se mora predložiti ministrstvu poročilo o tiskovnih tožbah in kako so se končale. — Ker že nimamo jednotnega tiskovnega zakona in ker po ustavi minister pravde nima izdajati sodnijam nikakih navodil, temveč

le državnim pravdnikom, je to poročilo precej nerazumljivo.

Namestniška kriza na Hrvatskem. Kakor poroča »Jutarnji list«, se navzlic ponovnim demantijem smatra za gotovo, da zagrebški namestnik dr. Cimić ne bo dolgo ostal na svojem mestu. Sam je osebno nezadovoljen z rezultati svoje posredovalne akcije za sporazum, istotako pa je tudi Pašić nezadovoljen z njim, češ da se je pokazal nesposobnega za izvajanje »armature« na Hrvatskem. Če dalje časa se lansirajo kandidature za Cimićevega naslednika, toda najbližji Pašićev krog, ki je izprva mislil na Cimićevo mesto postaviti Sribljanca, je opustil svojo namero, da ne bi taka izprememba izzvala komentarjev doma in zunaj. Kot druga kombinacija se je pojavila ideja sedisvakance, da bi namestniške posle izvrševal najstarejši uradnik. Toda tudi ta kombinacija je bila zadnje dni opuščena.

Na konferenci Male antante v Sijani. Na kateri se bo razpravljalo tudi o pristopu Poljske k Mali antanti, ne bo, kakor je bilo prvotno nameravano, zastopal Poljske zunanji minister, temveč poljski poslanik v Bukarešti. Zato v Sijani ne bo prišlo do obveznih sklepov glede vstopa Poljske v Malo antanto, ampak se bo, ako pride do sporazuma, tozadnja pogodba podpisala naknadno.

Mussolini vabi Ninčiča. Iz Rima poročajo: Kakor se doznava iz političnih krogov, je Mussolini trdno odločen rešiti reško vprašanje še tekom tega meseca. Sodi se, da bo Mussolini povabil jugoslovanskega ministra zunanjih del dr. Ninčiča, da se ta mesec poseti Rim.

Blokaške izmišljotine. Novinski ured v Beogradu prinaša oficijelen demant zagrebškega »Hrvata« od 2. t. m. ki trdi, da je ministrski svet izdelal načrt da uduši hrvatski seljački pokret, ali da je to svojo namero opustil na mlgljali zastopnikov francoske, angleške in ameriške vlade v Beogradu. Vlada izjavlja, da ni niti napravila kak tak načrt, niti ni eden gori omenjenih poslanikov tozadevno interveniral. Celo poročilo »Hrvata« je gola izmišljotina. Pripominja se samo, da so notranjepolitične zadeve domača stvar, v katero se ne sme nihče vmešavati in torej tudi ne bi mogel nihče intervenirati. Take vesti brez podlage se širijo samo zato, da se da antidržavnim elementom nova smer za kritiziranje.

Pokret hrvatske inteligence. Splitska »Novo Doba« poroča, da se med hrvatsko inteligenco pripravlja velika akcija, ki naj izpreobrne razpoloženje hrvatskega naroda, da krene z dosedanjih poti abstinence in da se aktivno udeleži parlamentarnega dela. Osebito v Bosni in Hercegovini se opaža ta pokret, najbolj se udeležujejo frančiškani, ki nameravajo v najkrajšem času začeti izdajati lasten dnevnik. Istotako se na Hrvatskem pojavlja slično gibanje, ki z bosanskim sicer nima zveze, gre pa z njim sporedno. Več ugodnih zajedničarjev namerava izstopiti iz Hrvatske zajednice in se pridružiti pokretu. Istotako tudi dr. Smodić in dr. Trumbić pripravljata lastno akcijo, ki z ostalimi nima nič skupnega. »Riječ« poroča, da se je pojavil v Hrvatski zajednici razkol, grupa dr. Lorkovića in prof. Polića hoče na vsak način z Radićem, grupa Šegvić propoveduje samostojni nastop zajednice. Zatrjuje se, da pride do ustanovitve nove stranke.

Po svetu

Nemški kronprinc kandidat za predsednika republike? Dunajski Morgen poroča iz Berlina, da nameravajo številni pristaši bivšega nemškega prestolonaslednika početi akcijo, da se mu omogoči povratak v Nemčijo. Tudi ga nameravajo pri prihodnji volitvi predsednika nemške republike postaviti kot svojega kandidata.

Podpredsednik italijanskega parlamenta Plettravalle, ki je bil nedavno v Napoli napaden in težko ranjen, je v ponedeljek svojim ranam podlegel.

Zopetni bombni atentat v Budimpešti. V noči od nedelje na ponedeljek so budimpeštanski monarhisti vrgli

bombo v kavarno »Klubo«. Vsi v bližnosti bomba ni eksplodirala. Monarhisti hočejo s svojim terorizmom prisiliti vlado, da izpusti njihove prijatelje, ki so bili aretirani povodom zadnjega razkritja monarhističnega komplota.

Novi poljski finančni minister. Radi neuspeha svoje akcije za popravilo poljske valute je podal dosedanj poljski finančni minister dr. Grabski demisijo. Za njegovega naslednika je bil imenovan dosedanj ravnatelj poštne hranilnice Hubert Linde, ki je bil svojočasno že tudi poštni minister in velja za odličnega strokovnjaka. Svojo karijero je začel v bivši Avstriji kot poštni uradnik.

Epohalen uspeh brezžične telegrafije. Iz Rima se brzoljavno poroča: Najnovejši Marconijevi poskusi pomenijo pravcato revolucijo na polju brezžične telegrafije. Marconi je iz Cap Verde na daljavo 4130 kilometrov brzoljavil v Poldnu in sicer z 240 mikroamperi. Slavnostni izumitelj je mnenja, da bo moč struje lahko zmanjšati na desetino kilovata. S postaje z 12 kilovati bi se moglo torej iz Evrope brezžično brzoljaviti v Brazilijo.

„Veliki inkvizitor“

Ljubezenski roman iz najstranotnejše dobe človeške zgodovine.

Prične izhajati v »Jutru« v torek, 10. t. m.

Naročniki in čitatelji, opozorite na to svoje znanke, da se lahko še pravčasno naročite na »Jutro«.

Prosveta

Celjsko mestno gledališče. K naši tozadevni »četrtnji« notici nam poročajo sedaj še iz Celja: Dramatično društvo v Celju je pravkar sklenilo pogodbo z Udrženjem gledaliških igralcev v Ljubljani, po kateri se Udrženje zaveže sodelovati pri uprizaranju rednih gledaliških predstav z angažiranjem najmanj treh poklicnih igralcev in z gostovanji z drugih večjih odrov. V to svrhu se izvoli iz Dramatičnega društva in Udrženja poseben odbor, ki prevzame artistsko vodstvo gledališča. Uprava pa ostane še nadalje v rokah Dramatičnega društva. Vsa celjska javnost bo to vest z veseljem pozdravila, ker ji je s tem zagotovljeno za prihodnjo sezono lep repertoar, dobre moči in s tem gotovo tudi velik umetniški užitek. Upati je pa tudi, da ta prvi korak stabiliziranja priredbe postopoma do pridruženja celjskega mestnega gledališča.

Kulturno-historična razstava v Varaždinu se odpre dne 14. julija in bo trajala do 19. julija. Ko prirede Celjsko muzejno društvo, Mariborsko zgodovinsko in muzejno društvo ter Ptujsko muzejno društvo skupen obisk razstave. Pri tej priliki se bo vršilo v Varaždinu tudi posvetovanje glede smernice za sistematično arheološko in zgodovinsko delo na bivšem Spodnjem Štajerskem in v Prekmurju.

Sport

S. K. Primorje v Ljubljani. Danes, v sredo, važen sestanek lahkoatletične sekcije ob 17. na igrišču (Dunajska cesta). Udeležbo naj se ga gotovo vsi lahkoatletci, ker se bo vršil razgovor glede treniranja za bližnje nastope za prvenstvo Slovenije in Jugoslavije. Načelnik.

Mariborski Rapid v Celovcu. Na potovanju po Koroški je podlegel mariborski Rapid celovskim Atletikom z 2 : 0 (1 : 0), dočim je zmagal nad Amateuri s 3 : 2 (2 : 1).

Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« in S. K. »Primorje« v Ljubljani. Priredila v četrtek ob 20. na čast zmagovalcem pri mednarodni kolesarski dirki Gradec-Cmurek-Gradec pozdravni večer, združen s kolesarsko dirko na aparatih, v salonu restavracije pri »Levu«. Vstopnina prosta. Dolžnost vseh sportnikov in prijateljev kolesarstva je, da se čim številneje udeležijo tega zmagovalstva.

Mednarodna reprezentančna tekma: V Stockholmu je švedska reprezentanca premagala nemško z 2 : 1, v Kološvaru pa češka rumunsko s 6 : 0.

Lahkoatletski miting v Kodanju. Kodanski klub Sparta je pretekli petek priredil mednarodni miting, katerega so se poleg domačih atletov udeležili tudi naši, avstrijski in madžarski atleti, ki so potovali v Göteborg. Od naših sportnikov so v teku na 100 m startali Perpar, Valtrić, Kirin, Matz in Spahić. V semifinale sta prišla le Valtrić in Perpar, v finale pa Perpar, ki je došel kot šest. Zmagal je Gerő (Madžarska) v 10.9 pred Dunajčanom Schedlom in Dancem Sörensonom. V skoku v daljavo je zmagal Madžar dr. Haluska s 6.97 m. Jugoslovani Spahić je bil s 6.33 m četrti. Pri metanju kopja, pri katerem je bil prvi Madžar dr. Cseytey s 53.55 m, se naš Glasar ni mogel placirati. V stafeti 4 x 100 m je zmagala danska reprezentanca s 43.4 pred Avstrijo in Madžarko. Tudi naši lahkoatletci so startali pri tej stafeti, vendar pa se niso placirali. Perpar je pri prevzemanju padel, ker je gledal nazaj na Kirina, ki ga ni mogel dohiteti. Pri tem je bil Perpar nekoliko ranjen na kolenu. — Z ozirom na hudo konkurenco moramo pozdraviti kot uspeh, da je Perpar sploh prišel v finale na 100 m. Upamo, da bodo tudi v Göteborgu naši atleti častno zastopali naš mladi sport.

Dopisi

KAPLA NAD DRAVO. Vidovo ob narodni mejli. Z veliko radostjo se je pripravljala tukajšnja mladina za praznovanje Vidovega dneva. Na vse zgodaj je plapolala raz šolskega poslopja okrašena trobojnica, pod katero se je zbirala mladež pred odhodom v župno cerkev, ki spada še danes pod škofijo onstran meje. Pri daritvi narodnega župnika Lavrenčiča je bila zbrana vsa šolska mladina z učiteljstvom. Člani krajnega šolskega sveta, oddelek finančne kontrole in mnogo domačinov. Ta dan je priredila šolska mladina pod vodstvom sedanjega voditelja Rože Bizjakove in učitelja Pegama slavnostno prireditev z obširnimi sporedmi. Petje, deklamacije in igre so bile s takim navdušenjem sprejete, da se je morala prireditelj drugi dan pri nabito polni dvorani ponoviti. Mnogo priznanja zasluži novodolmi mladi učitelj, ki je za ta dan tudi spesnil deklamacijo, izvrstno naštudiral igre in v družbi s tukajšnjim carnikom jako okusno okraši oder. V proslavo narodnega praznika je bila v okrašen šolski sobi razstava narodnih ženskih ročnih del in risb, ki je vzbujala med obiskovalci mnogo zanimanja in občudovanja. Veliko število lepih risb priča o spretnosti in trudu sedaj obolele voditeljice Mare Sadnekeve. Vsa čast in hvala vzornemu učiteljstvu, zavednemu ljudstvu in naši mladini, ki praznuje na naši severni meji tako svoje narodne praznike, da si obogati s prostovoljnimi prispevki svojo šolsko knjižnico.

Obsodba župana Lovrenčiča. Kočevje, 8. julija. Danes se je pred tukajšnjim sodiščem končno zaključil proces, ki je vzbujal po vsem Dolenjskem upravičeno pozornost. Posesnik in tovarnar Fran Fajdiga iz Sodražice je svoj čas vložil na pokrajinsko upravo pritožbo proti izvolitvi znanega klerikalnega veljaka Antona Lovrenčiča za župana v Sodražici. V pritožbi je g. Fajdiga navajal sledeče:

1.) Da je župan Anton Lovrenčič v tej lastnosti vodil aprovizacijo v vojnem času pristransko. 2.) Da ni predložil računov o občinski aprovizaciji. 3.) Da je krivično rekviriral seno, oziroma pri tem zlorabljal uradno oblast. 4.) Da je pretepal ženske, ki so prihajale k njemu po aprovizacijskih poslih in da je bil radi tega obojen. 5.) Da je ovajal ljudi radi jugoslovanskega mišljenja ter nekega občana veleizdaje. 6.) Da je ovajal uradne osebe na njem nadrejene oblasti. 7.) Da je šel celo v Krema; pri Dunaju nagovarjal nekega vojaka h krivemu pričevanju. 8.) Da je bil kamovani pri okr. glavarstvu v Kočevju radi tibotapstva konj na šestdesetstvi zapor ter na večjo denarno kazen, da pa je glavni del tega akta končno nekam — izginil.

Radi teh osem očitkov je župan Lovrenčič vložil tožbo proti gosp. Fajdigi radi razžaljenja časti. Ni pa tožil radi očitka, da je v lastni zadevi »korigiral« občinski sejni zapisnik in še radi nekega drugega očitka. Gosp. Fajdiga je v vsem obsegu nastopil do kaz. resnice. Že pri prvi razpravi se je pokazalo, da so vloge povsem zamenjane: župan Lovrenčič je bil obtoženec in gosp. Fajdiga pravi obtožitelj. Župan Lovrenčič je skušal proces zavlačevati, kar se mu je deloma tudi posrečilo, končni sodbi pa ni mogel uiti. Na današnji razpravi je bila proglašena razsodba. Sodišče je priznalo vse očitke gosp. Fajdige za dokazane, razen onega, da še do-ečaj ni predložil račune občinske aprovizacije in da se je pustil svojočasno rajši kontumicirati, nego da bi v tej zadevi dokazal svojo neoporečnost. Gosp. Fajdiga je bil zato v glavnem oproščen in je radi omenjenega nedokazanega očitka obsojen na globo 500 Din, župan Lovrenčič pa mora plačati celokupne stroške obširnega procesa.

Gosp. Fajdiga je napravil vzklik, pritožil pa se je tudi župan Lovrenčič. Toda akti o tem možu so že sklenjeni in videli bomo le še, kaj poredi pokrajinska uprava k županu, ki je od sodišča žigosan tako, kakor je sodiški klerikalni veljak Lovrenčič.

1.) Da je krivično rekviriral seno, oziroma pri tem zlorabljal uradno oblast. 4.) Da je pretepal ženske, ki so prihajale k njemu po aprovizacijskih poslih in da je bil radi tega obojen. 5.) Da je ovajal ljudi radi jugoslovanskega mišljenja ter nekega občana veleizdaje. 6.) Da je ovajal uradne osebe na njem nadrejene oblasti. 7.) Da je šel celo v Krema; pri Dunaju nagovarjal nekega vojaka h krivemu pričevanju. 8.) Da je bil kamovani pri okr. glavarstvu v Kočevju radi tibotapstva konj na šestdesetstvi zapor ter na večjo denarno kazen, da pa je glavni del tega akta končno nekam — izginil.

Radi teh osem očitkov je župan Lovrenčič vložil tožbo proti gosp. Fajdigi radi razžaljenja časti. Ni pa tožil radi očitka, da je v lastni zadevi »korigiral« občinski sejni zapisnik in še radi nekega drugega očitka. Gosp. Fajdiga je v vsem obsegu nastopil do kaz. resnice. Že pri prvi razpravi se je pokazalo, da so vloge povsem zamenjane: župan Lovrenčič je bil obtoženec in gosp. Fajdiga pravi obtožitelj. Župan Lovrenčič je skušal proces zavlačevati, kar se mu je deloma tudi posrečilo, končni sodbi pa ni mogel uiti. Na današnji razpravi je bila proglašena razsodba. Sodišče je priznalo vse očitke gosp. Fajdige za dokazane, razen onega, da še do-ečaj ni predložil račune občinske aprovizacije in da se je pustil svojočasno rajši kontumicirati, nego da bi v tej zadevi dokazal svojo neoporečnost. Gosp. Fajdiga je bil zato v glavnem oproščen in je radi omenjenega nedokazanega očitka obsojen na globo 500 Din, župan Lovrenčič pa mora plačati celokupne stroške obširnega procesa.

Gosp. Fajdiga je napravil vzklik, pritožil pa se je tudi župan Lovrenčič. Toda akti o tem možu so že sklenjeni in videli bomo le še, kaj poredi pokrajinska uprava k županu, ki je od sodišča žigosan tako, kakor je sodiški klerikalni veljak Lovrenčič.

Gosp. Fajdiga je napravil vzklik, pritožil pa se je tudi župan Lovrenčič. Toda akti o tem možu so že sklenjeni in videli bomo le še, kaj poredi pokrajinska uprava k županu, ki je od sodišča žigosan tako, kakor je sodiški klerikalni veljak Lovrenčič.

Gosp. Fajdiga je napravil vzklik, pritožil pa se je tudi župan Lovrenčič. Toda akti o tem možu so že sklenjeni in videli bomo le še, kaj poredi pokrajinska uprava k županu, ki je od sodišča žigosan tako, kakor je sodiški klerikalni veljak Lovrenčič.

Gosp. Fajdiga je napravil vzklik, pritožil pa se je tudi župan Lovrenčič. Toda akti o tem možu so že sklenjeni in videli bomo le še, kaj poredi pokrajinska uprava k županu, ki je od sodišča žigosan tako, kakor je sodiški klerikalni veljak Lovrenčič.

Gosp. Fajdiga je napravil vzklik, pritožil pa se je tudi župan Lovrenčič. Toda akti o tem možu so že sklenjeni in videli bomo le še, kaj poredi pokrajinska uprava k županu, ki je od sodišča žigosan tako, kakor je sodiški klerikalni veljak Lovrenčič.

Gosp. Fajdiga je napravil vzklik, pritožil pa se je tudi župan Lovrenčič. Toda akti o tem možu so že sklenjeni in videli bomo le še, kaj poredi pokrajinska uprava k županu, ki je od sodišča žigosan tako, kakor je sodiški klerikalni veljak Lovrenčič.

Gosp. Fajdiga je napravil vzklik, pritožil pa se je tudi župan Lovrenčič. Toda akti o tem možu so že sklenjeni in videli bomo le še, kaj poredi pokrajinska uprava k županu, ki je od sodišča žigosan tako, kakor je sodiški klerikalni veljak Lovrenčič.

F. Golar:

Gašpar in Jerica

Konec.

Samo za trenutek se je vzpel Gašpar, njegova desnica je nehoti in krčeviteje zagrabila puško — in zgrudil se je kot posekan javor v travo in rože. Zakril si je oči, ali luč je bila šarka in silna, da je kljub temu prodira v njegovo zenico. Nastala je tišina, kakor da ni živega bitja na svetu, in zaslišalo se je srebno zvončkanje: Začela se je maša. Jelen se ni ganil na strmem robu, le plašč je vihal na njegovih ramenih, da se je utrljal veliki križ po vsem njegovem hrbtu. Gašpar je klečal in strmel slepih oči v zlati kelih, iz katerega je cvetela rožnata kri v rožnih žarkih, ki so se vill kot slap proti nebesom. In kar je bilo cvetja na planini, vse je dehtelo v tihi in sveti molitvi. Biserne solze so se belčale v cvetnih pogledih, ki so hrepneli pred Boga, bilje se je priklanjalo in padalo na kolena v navzočnosti Stvarnikov...

Iz šume se je pripodila tropa pobožnih košut in srn; kakor zamaknjene so obkrožile jelena, svoja mašnika.

in poklekile pred njim. Po razbleščenem zraku so krožili orli, po borih in macesnih so posedli koši, gozdni škrlanci in škori ter začeli skladno in preladko popevati božjo čast in slavo. Molila je vsa narava, živa in neživa, v ubranem soglasju. Celo zlate minice, ki so srkale med po cvetju, so prenehale z delom in se obrnile proti velikemu duhovnu; božji volki so zleteli na njegov plašč in poslušali tiho molitev. In kadar je zapel zvonček, se je priklonila vsa srenja in se trkala na prsi. Planinske vijolice in ključavnice, lilije in šipek še nikoli niso tako prijetno duhtele; bile so dišave nebeških vrhov, ki so vstajale iz zemlje in puhtele v rajske sapice pred sveti prestol.

Gašpar je pozabil na ves svet. Ko se je prebudil iz globoke zamaknenosti, je bila jelenova maša končana. Duhovnika s plaščem in kelihom ni bilo nikjer, utihnilo je petje, le čmrli so bučali okoli Gašparja in se obečali cvetlicam okoli vratu. Vstal je ves zmuden. Solnce je viselo za ostrimi vrhovi, in kakor da se je rnilo na čareh in zobeh, je puščalo za seboj krvavo sled. Prijel se je za čelo in se skušal domisliti, kod in kam se je izgubil in kje je bila steza, da se vrne domov. Ali zastoni je užibal in divjal po plani.

nini! Bil je kakor na zakletem vrhu in izhoda ni bilo.

Zalostna je šla Jerica k studencu prst štrane. Njenega lovca, predznega Gašparja, ni bilo že tri dni od nikoder. In nocoj je videla v sanjah njegov grob. Za cerkvenim zidom pod bezgovim grmom, ki se je nagibal z velikimi rumeno - belimi cveti proti zepju, se je kirla gomila, in ona je rahljala prst ter sadila rožice. Mesto naglja, ki mu ga je pripela na prsi, je venčala grob z rožmarinom, ki nikoli ne ovene in se ne posuši.

Solze so zalivale njena lica. Ko pride do struge ter se nagne nad vodo, zagleda med kamenjem Gašparjev klobuk, ki je pripaval po valovih. »Jezus — Marija!« je zaklicala deklica in že je mislila, da vidi tudi drago truplo svojega fanta. Ali bila je samo črna senca, ki je padala z jelskega grma.

Gašpar, ali si res mrtev? Ljubi moj, zakaj sem te pustila samega v goro? Oh, in zdaj sem jaz kriva tvoje smrti. Ljubček moj, najti te moram in videti, ali si živ, ali si se ubil v teh strašnih gorah!

In Jerica je pustila perilo in skočila in hitela po strminah in skalah na planino.

Domače vesti

* **Lukvidacija dekliškega liceja v Ljubljani.** Naša vest, da nameravajo klerikalci in komunisti, ki danes gospodarijo v mestni občini, ukiniti mestno žensko realno gimnazijo (licej), se potrjuje. Kot vzrok navajajo razne izgovore, sklicujejo se celo na — ustavo, češ, da je javni poduk državni, licej pa komunalna, torej ustavno nedopustna ustanova. Pravi vzrok leži v tem, da hočejo uničiti zavod, ki je edini konkurent raznim samostanskim šolam in internatom. Kakor čujemo, je sprejemanje gojenk za prvi razred že ustavljeno.

* **Predavanja prof. Plešiča na Poljskem.** Dne 30. junija in 1. julija je profesor dr. Plešič predaval v Lvovu o jugoslovanski literaturi s posebnim ozrom na Poljsko in o političnih razmerah v Jugoslaviji. Te dni pa predava o istem predmetu v Przemyslu in v Jaroslavu.

* **Profesorjski kongres v Sarajevu.** Dne 5., 6. in 7. julija se vrši, kakor smo že poročali, kongres jugoslovanskih profesorjev v Sarajevu. Udeležili se ga okoli 450 profesorjev iz cele države.

* **Za člana stola sedmorice v Zagrebu** je imenovan dr. Aleksander Vajčić, predsednik sodnega stola v Zagrebu.

* **Strossmayerjev spomenik v Zagrebu.** V Zagrebu je poseben odbor zbral 162.500 Din, da se postavi velikemu jugoslovanskemu apostolu Josipu Strossmayerju dostojen spomenik. Meštrovic je izdelal načrt, zahteva pa za izvedbo 500.000 Din. Odbor za postavljanje spomenika je zaprosil zagrebško mestno občino za eventualno posejilo te vsote. Na ponedeljkovi seji zagrebškega občinskega sveta so se francovski protivili predumu. Končno pa je bilo zaključeno, da razširjeni mestni odbor za Strossmayerjev spomenik stopi v pogajanja s Meštrovicem.

* **Krvav spopad med Orjunaši in Hanaoci v Zagrebu.** V ponedeljek zvečer se je vračal v Zagrebu dijak Mustafa Kaplić domov v Dijaški dom in je bil spetoma napaden od neke gomile Hanaocov. Na njegov klic se je zbralo več Orjunašev, ki so zasledovali Hanaoce. Spetoma so srečali bivšega pomorskega oficirja Matašića, s katerim je prišlo do prepiranja in streljanja. Hanaoci so medtem obkolili enega Orjunašev, ki se je branil s samokresom. Prišlo je do krvavega pretepa, pri katerem je bilo ranjenih šest oseb, od njih dve težko. Akademik Vladimir Novak je dobil dva strela v pete, Milan Bogdanović pa ima prestrjeljen vrat. Obe rane so resne. Medtem je pripelo večje število policjskih stražnikov, ki so aretirali več oseb. Izjave teh, pa tudi drugih očividcev so zelo zmedene in si popolnoma nasprotujejo. Preiskava se nadaljuje.

* **Preiskava proti atentatorju Rajšu** v Zagrebu ni prinesla na dan nobenega kompromitirajočega materiala, akoravno je bilo zaslišanih deset prič. Radikalni polizkus, (ki so ga krepko podpirali klerikalci), da bi se v Zagrebu pokrenila preiskava v pravcu, da bi se kompromitirali Orjunaši ali druge jugoslovanske grupe, se je popolnoma izjalovila. Kakor dosedanja rezultata preiskave kaže, atentat ni bil izvršen iz političnih namenov. Vendar treba počakati konca preiskave, ker se v javnosti širi verzija, da je imel atentator soudeležence in da je bil orožje inozemske antidržavne prevratne organizacije. Ta vest je pronicila tudi že v časopisje in nekateri listi že obetajo senzacionalna odkritja v tem pravcu.

* **Za vojno akademijo.** Dosedaj so zahajali razglasi za sprejem v vojno akademijo samo v »Službenih Novinah«; zato se je oglašalo navadno premalo kompetentov in tudi ti niso bili iz vseh delov države. Da se temu nedostatku odpravi, je sedaj sklenilo vojno ministertvo, da se vsi tozadevni razglasi objavijo na vseh srednjih šolah. Znano nam je, da je hotelo več slovenskih dijakov v vojno akademijo, pa jim niso bili znani sprejemni pogoji.

* **Pulj Italijanska vojna luka.** Iz Rima poročajo: Italijanska vlada je sklenila, da se Pulj zopet uredi kot vojna luka. Doslej je bil Pulj le majhna vojna postaja.

* **Turške šole v južni Srbiji.** Turški džemijet zahteva za svojo službo radikalni vladi otvoritev turških šol in vlada je — kakor se zdi — v to privolila, ker bi sicer džemijet ne bil glavoval za dvanajsetine.

* **Težka železniška nesreča.** Predvečerašnjim ob 1. ponoči je niški brzdovlak na progi Beograd - Niš na železniškem mostu skočil s tira. Lokomotiva in dva poštna vagona sta ostala na tiru, trije srednji vagoni so popolnoma skočili in se zarili v nasip, zadnji trije vagoni pa so se prevrnil pri padli preko 10 m globoko. Pri tem je bilo šest oseb težko ranjenih, tako, da ni upanja, da okrevajo, razen tega je bilo večje število potnikov lahko ranjenih. Vzrok nesreče je počena tračnica.

* **Matura na mariborski gimnaziji.** Pri naši objavi letošnjih maturantov mariborske državne gimnazije je pomotoma izostalo ime maturanta Srečko Škerjanec, sina g. nadučitelja Škerjanca iz Sv. Ruperta.

* **Promocija.** Na medicinski fakulteti v Brnu je promovirala na čast doktorja vsa zdravstva gospa Malke Kogoj, rojena Sone, soproga zdravnika dr. Kogoj. Na strojnem oddelku brnske tehnike je položila diplomski izpit za strojnega inženjerja gospod Milutin Debelak, sin poštnega ravnatelja v Ljubljani.

* **Zopet brez denarja.** K naši tozadevni notici v nedeljski številki, nam je poslal ljubljanski magistrat popravek, ki nam sicer ni bil dostavljen po predpisih zakona, iz katerega pa lojalno posnemamo naslednje ugotovitve: V soboto 30. m. m. so prešli svoje službene prejemke v smislu tozadevnih predpisov vsi oni mestni uslužbenci, ki so plačani za nazaj. Ostali, ki so plačani v naprej so prejeli plače 1. julija. Neobvezni občaj, izplačevati prejemke tudi tem že zadnjega dne v mesecu, ako je prvega nedelja ali praznik, se topot ni mogel izvesti, ker je s 30. junijem naš potoke občinsko računsko leto 1922/23. Mestna blagajna je imela 1. julija pripravljen denar tudi za one uslužbence, ki so vsled nedelje pristojno prišli po plače še le v ponedeljek.

* **Ekspresne pošiljke.** Prejeli smo: Dokaj denarja izmečejo ljudje za takozvano ekspresno odpravo pism in drugih ekspresnih pošilk, ter mislijo, da so s tem hitri odpravi dotične pošiljke kaj koristili. V pojasnilo dotičnim naj bo dejstvo, da se ekspresna pisma in druge pošiljke odpravljajo z istimi sklepi, kakor navadna, da torej na določeno mesto pridejo šele takrat kot navadna. Dostavljajo se pa posebej le v krajih, kjer se nahaja pošta, v vse druge kraje se pa dostavljajo tako, kakor navadna poštna tvarina. Pa tudi v krajih, kjer se dostavljajo ekspresna pisma posebej, se čisto dogaja, na dobi naslovnik vedel pomanjkanja dostavljalcev ekspresno pismo pozneje kakor navadno. Ne prezame pa tudi poštna uprava za ekspresne pošiljke prav nobene odgovornosti kakor tudi za navadne.

* **Sprejem in izpit za prvi razred na drž. realni gimnaziji v Celju** se je vršil dne 30. junija. Prijavljenih je bilo 62 učencev in 12 učenk, ki so vsi napravili sprejemni izpit. Pri izpraševanju je bilo ugotovilo, da so bili dijaki to pot mnogo temeljitje pripravili, kakor prejšnja leta. V letnem terminu se doslej na celjski gimnaziji še ni nikdar vpisalo tako visoko število učencev.

* **Šolski uspehi na mariborskih srednjih šolah.** Na državnem ženskem učiteljskem v Mariboru je bilo ob koncu šolskega leta 94 gojenk. Med temi je došlo odliko 25, prvi red 51, ponavljalni izpit jih ima 16, padli sta 2 gojenki. Prvi red v vedenju jih ima 84, drugega 9 in tretjega 1. Na državni gimnaziji je bilo koncem leta 467 javnih učencev in učenk. Med njimi je 59 odličnjakov, 282 sposobnih, 53 jih ima ponavljalni izpit iz 1 predmeta, 31 iz dveh predmetov, nesposobnih je 41, neredovan je 1 in 5 privatistov. — Na državnih realnih je bilo vseh učencev 434, med temi 28 učenek in 3 privatisti. Uspešno je došlo šolsko leto 272, med temi je 32 odličnjakov. Ponavljalni izpit iz 1 ali 2 predmetov je dobilo 120 učencev, z nezadostnim uspehom je bilo klasificiranih 37 učencev, med temi mora 5 učencev zapustiti zavod. Štirje so ostali neredovni.

* **Tihotapstvo tobaka.** Uprava monopolov je opazila, da železničarji močno tihotapijo tobak iz južne Srbije, monopol prodaja tobak prav drago, producenti v Srbiji pa profitirajo, ako tobak skrijejo in ga prodajo tihotapcem na mesto monopolski upravi. Železničarji na progah v Srbiji menda sploh ne kadijo monopolskega tobaka. Ministrstvo prometa je sedaj zažugalo železniškemu osebju, da bo vsakdo, ki se ga zaloti pri tihotapstvu s tobakom odpuščen iz državne službe. Veliko menda tudi ta pretnja ne bo pomagala in najboljše sredstvo bi bilo: zboljšanje plač železniškim in drugim državnim uradnikom in pa — zboljšanje monopolskega tobaka in cigaret.

* **Evangelizirani v Prekmurju.** Mariborski klerikalci se sili trudijo, da bi pobasali v svojo rimsko malho tudi prekmurske protestante. Z vsemi mogočimi sredstvi jih lovijo celo v Orle. Pri zadnjih volitvah so spravili bivšega protestantskega teologa Stifterja na svojo kandidatno listo in je sedaj isti član klerikalnega poslanskega kluba. Domače ljudstvo pa tega idiličnega razmerja očividno ne želi in ne razumeva kot je pokazala pred par dnevi kazenska razprava pri mariborskem okrožnem sodišču. 30letni Stefan Horvat iz Tešanov pri Murki Soboti, evangeliziran, je namreč v noči na 27. maja pomazal zunanjo stran katoliške kapelice v Tešanovcih s človeškim blatom in gnojnic. Stori je to iz mržnje do katoliške vere, češ da ga je posebno ježilo, da opravljajo katoliški svoje običajne šmarnice pri kapelici. Sodni dvor ga je obsodil radi hudodelstva motenja vere na dva meseca ječe.

* **Razmere pri Južni železnici.** Iz Beograda nam poročajo: Zagrebške civilne in vojaške oblasti so opozorile vlado na nameravano ukinitje zagrebške prometne uprave J. ž., glede katerega je tudi zagrebška trgovska zbornica pričela akcijo. Kakor se zatrjuje, je korak J. ž. predvsem čin osebnosti politike izvesti višjih funkcionarjev J. ž. proti nekaterim ne ljubim uradnikom. Ker se teh

uradnikov (mislija se pač v prvi vrsti inšpektor Vargazov, op. ur.) kot vsakozki izvršnih in zaslužnih mož ne more brez javnega škandala spraviti iz Zagreba drugače, se je pri obratnem ravnateljstvu J. ž. zintrigiralo ukinitje cellega zagrebškega kontrolnega urada. Interesantna pri tem je zveza z blokadi, ki so istočasno pričeli naravnost dvije na padati baš iste zagrebške uradnike Južne železnice, ki so jih intriganti v Ljubljani vzeli na piko. Za celo afero so se sedaj pričeli zanimati tudi parlamentarni krogi, ki nameravajo event. z interpelacijo zadevo razčistiti ter istočasno opozoriti na gotove postopke baš istih intrigantov, ki so prizadejali mnogo škode tudi državnim interesom. — Tako naše poročilo. Mi dodajemo s svoje strani še to, da bomo porabili priliko za razkrinkanje raznih hofrichterjskih metod, kar bo morda tudi onim vodilnim gospodom pri J. ž. odprlo oči, ki očividno ne vidijo, kako se drugi igrajo na račun njihove avtoritete in odgovornosti. Kakor nam v ostalem zatrjujejo, obratno ravnateljstvo kot tako sploh ni odredilo ukinitja zagrebškega prometnega urada in prometistve svojih reprezentantov, ki se Radiću tako malo dopadejo, temveč je celo afero strnil podrojen organ. Čdo ima pri J. ž. tako moč?

* **Tridesetletnica gasilskega društva na Jesenicah.** Preteklo nedeljo je gasilsko društvo na Jesenicah proslavilo 30letnico svojega obstoja. K proslavi so se zbrali zastopniki vseh okoliških gasilskih društev in tudi iz Ljubljane je bila udeležba prav čedna. Po šv. maši je dolga povorka gasilcev z 10 prapori napravila obhod po mestu pod vodstvom župnega načelnika g. Ruša. Prebivalstvo je domače in ostale gasilce navdušeno pozdravljalo. Načelnik jeseniških gasilcev g. Neuman je pozdravil vse dole goste, posebno pa zastopnika jugoslovanske gasilke zveze g. Josipa Turka iz Ljubljane. Gosp. Turk se je v imenu vseh navzočih gasilcev zahvalil za prisrčen sprejem, obžaloval pa je dejstvo, da pri tako veliki slavnosti ni navzoč noben zastopnik jeseniške občine. Pri svečanosti je bilo prisotnih okoli 300 gasilcev.

* **Resnici na ljubo.** Da se ne bo po krivici sumilo osebo kot pisca novice »Še o roparskem umoru v Novem mestu«, moramo priznati, da ime Grom ni s piscem v nikaki zvezi. Toliko gotovim — v pojasnilo in ravnanje. — Ured.

* **Slovenski avijatik smrtno ponesrečen.** V Novem Sadu je prošlo sredo smrtno ponesrečen naš rojak poročnik Dragotin Kralj, rodom iz Slovenske Bistrice. Na tamkajšnjem letališču se je kapetan Printič s svojim aeroplanom spustil na tla. Poročnik Kralj se je aparatu prehitro približal. Zadet je bil od propelerja in težko poškodovan je umrl drugi dan v petrovaradinski vojaški bolnici. Truplo ponesrečenega poročnika prepeljejo v njegov rojstni kraj, kjer ga položijo k večnemu počitku.

* **Strajk stavcev na Sušaku.** V ponedeljek so stopili na Sušaku v stavko tipografi, ker jim poslodavci niso hoteli povisati plače. Kakor znano stavkajo tipografi tudi v Novem Sadu.

* **Opjil je južne Srbije.** Letos bo dala južna Srbija okoli 20.000 kilogramov opija, kar se bo prodalo za lep denar, ker se celo kanadski trgovci interesirajo za naš opij, ki je baje prvovrsten.

* **Nočna mavrica.** V Šibeniku so nedavno ponoči opazovali veličastno mesečevo mavrico, ki je zelo redek pojav. Izmed gostega temnega oblaka, ki je najavljalo nevihto, se je v prvih nočnih urah zasvetil del vedrega neba, oblitega s srebrno mesečino. In ob obrobkih oblaka se je bočila v polkrogu krasna mesečeva mavrica. Jasno sta sijali posebno rdeča in zelena barva. Redka nočna pojava je žal trajala le kratak čas, ker se je bledel mesec žuril nazaj za oblake.

* **Izročitev morilca Paskijevića.** Kakor nam poročajo iz Zagreba, je bil Hrvoje Paskijević, ki je kakor znano izvršil roparski umor v Prekrižju v Zagrebu, pa potem pobegnil na Reko, izročen sušaški policiji in bo danes eskortiran v Zagreb. Par postaj pred Zagrebom ga bodo izvagonirali ter ga z avtomobilom odpeljali v zapor.

* **7720 dni.** Te dni se je obešil na svojem stanovanju v Sarajevu 20letni trgovski pomočnik Franjo Vukšić. Pri samomorilu so našli notes, v katerem je imel zabeleženo, da je živel 7720 dni od dneva rojstva t. j. od 21. aprila 1903. pa do 27. junija t. l. Pod tem računom je Vukšić dostavil opazko: »Šit sem življenja«.

* **Pasje stekline v Mariboru.** Radi pasje stekline v Mariboru traja tam že dolgo časa pasji zapor. Kljub temu pa se je pojavil v mestu zopet nov slučaj stekline in so bile ogrizene kar štiri osebe. Magistrat zato svari občinstvo in grozi s strogimi kaznimi onim, ki ne bi upoštevali tozadevnih prepisov.

* **Spilarska nesreča na Dravi.** Dne 30. junija je zadel splev trgovca Skerbineka iz Selnice ob Dravi pri Fali ob skalo in se je popolnoma razbil. Spilarski varji so se sicer rešili, les pa je voda odnesla.

* **Vodil po Primorju.** Gosp. V. Cerić v Zagrebu je sestavil vodil, opremljen z 68 slikami, ki popisuje lepote in letovišča severnega dela našega Jadrana.

* **Altozobna pasta** je moderno in najboljšo sredstvo za čiščenje zob. Dobiva se povsod. Glavna zaloga: drogerija »Adria«. Ljubljana, Selenburgova ulica.

Gospodarsivo

IX. POROČILO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

(Poroča Hmeljar. društvo v Zalcu.)
Zaloc (Savinjska dolina, 1. julija. Od našega zadnjega poročila smo imeli le šest dni brez dežja in povprečna jutranja temperatura je znašala le 8 stopinj R. Nebo je bilo pokrito s sivimi in nizkimi oblaki, ki so zemlji pošiljali mokroto v preobilni meri. Iz navedenega se da sklepati na stanje hmeljskih nasadov: tretjina je prav dobra, tretjina dobra in tretjina manj dobra in slaba. Obče se opazuje, da so dvoletni nasadi kaj slabi, kar je morda povzročila lanska suša. Golding prikazuje cvet in deloma že cvetli. Pozni hmelj se razvija normalno in dobiva panoge. Drugače je rastlina zdrava in brez mrčesa. — **Društveno vodstvo.**

Nürnberg (Nemčija), 26. junija. Razpoloženje na trgu prav čvrsto. Cene od 5.200.000 — 5.900.000 M za 50 kg.
Hersbruck blizu Nürnberga, 23. junija. O hmelju se ne da kaj ugodnega poročati; prav slaboten in poln mrčesa je. Letina bo prav nezadorna. Posebno slabi so drugoletni nasadi, ki bodo brez pridelka. Brez razburjenja se bo sprejela zaželjena carina za izvoz hmelja, ker večina hmeljarjev nima več posebnega veselja do hmeljarstva. Lani je bil hmelj cenejši kakor slama, a vendar zahteva hmelj obilo dragocenega negovanja; potem pa še neznosne cene za hmeljske droge. Vse to kaže da bo našega hmeljarstva kmalu konec.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (3. t. m.). Pšenica: baška, 78 kg, 1 odst., 2 vagona 440; ista 76 — 77 kg, 2 — 3 odst., 2 vagona 428,75; ista 77 — 78 kg, 2 — 3 odst., 3 in pol vagona 430 — 435. Oves: baški povpraševanje 305. Koruza: baška 26,5 vagona, 275 — 283,75; ista okrogla povpraševanje 285; ista bela ponudba 305; ista defektna, 3 vagoni, 170; ista okrogla ponudba 280; banatska, 1 vagon 275. Pšizol: beli baški, povpraševanje 675. Moka: banatska »0«, 1 vagon 667,5; »2« ponudba 635; »5« ponudba 570; »6« ponudba 550; krušna, po vzorcu, 10 vagonov 440. Otrubi: baški v jutrnih vrečah, 135. Tendence pri moki slaba, pri koruzi čvrsta.

Celjski trg (1. t. m.) Ovodina: v mesnicah I. 28, II. 26, na trgu I. 25, II. 22. Teletina: I. 28, II. 25. Svinjina: prašičje meso I. 30, II. 28, slanina I. 40, II. 38, mast domača 42, ameriška 36, šunka 55, prekajeno meso I. 45, II. 40, jetik 40. Klobase: hrenovke kg 30 — 35, sveže kranjske 50, suhe 75, salami 115. Perutnina: piščanec 15 — 25, kokoš 35 — 50, raca 50, gos 100. Mleko 3,50 — 4, surovo maslo 50, čajno 72. Jalce 1,25 — 1,50. Črešnje I. 4. Specijlsko blago: kava Portoriko 68, Santos 48 — 52, Rio 44, sladkor v kristalu 25, v kockah 27, riž I. 14, II. 8, olje namizno 32, bučno 40, pšenični škrob 14, testenine I. 21, II. 15. Moka 00 7,40, »0« 7,35, »2« 6,90, »4« 6,40, »6« 5,40, koruzna moka 3,80, koruzni zdrob 4,50, ajdova moka I. 7,50 (na drobno pri kg 20 par več). Krma: sladko seno 110, polsladko 90, kisto 80, slama 80. Zelenjava: komad glavne salate 0,25 — 1, karfiol in šparglji 30, kumare 12, grah v stročju 2, fižol v stročju 12, čebula 4, novi krompir 3 — 3,50.

Budimpeštanski živinski trg (2. t. m.). Dogon goveje živine 390. Voli I. 1400 — 1600, srednji 980 — 1200, slabi 760 — 850; krave boljše 1200 — 1500, slabše 900 — 1150, mršava živina 750 — 900, mlada živina 800 — 1100. Svinje: dogon 820. Lahke 2500 — 2800, srednje 3000 — 3350, težke 2900 — 3400.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 30. junija 1923

Ljubljana 806 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačnost 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	764,2	15,0	sev. vzh.	oblačno	0,3
Ljubljana	14.	764,3	18,2	"	"	"
Ljubljana	21.	764,4	15,6	brezvetra	"	"
Zagreb	7.	—	—	"	"	"
Beograd	7.	761,7	15,0	jug	oblačno	"
Dunaj	7.	764,6	13,0	brezvetra	pol obl.	"
Praga	7.	764,4	12,0	jug	oblačno	1,0
Inozemost	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer višji, temper. nizka. Solnce vzhaja ob 4:11, zahaja ob 19:56

Vremenska situacija je še vedno neizpremenjena, vreme slabo, hladno, deževno, neprimerno. Visok zračni tlak se drži trdovratno nad Biskajskim morjem in okoli, segajo preko Alp v srednjo Evropo. Severovzhodno in jugovzhodno od tod je zračni tlak vse čas nizek, depresije se nahajajo zaporedoma nad Baltskim morjem in Skandinavijo in pa južno od Alp v naši neposredni bližini. Tako razporeditev zračnega pritiska hna vedno za posledico neprimerno vreme v srednji Evropi, hladno in deževno, vzpričo sekundarnih depresij nad severno Adrijo tudi pri nas.

Za junij ni tako vreme nič nenavadnega, in redka so leta, da ne bi nastopilo

DOBAVE IN PRODAJE

Prodaja sodarske robe. V pisarni kr. direktorje sum v Vinkovcih se vrši 14. t. m. dražba nemške sodarske robe Dobava pisarniških potrebščin. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 4. julija t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave denarnih kuvert ter buck in zaponk za akte.

Dobava moke. V pisarni intendature Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 16. julija t. l. ofertalna licitacija glede dobave 6000 kg čiste pšenične bele moke (ničlarice).

(Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice

== Cene sladkorja niso padle, temveč narasle. Na vesti hrvatskega časopisja, da so se prošli teden cene sladkorja znižale, nam poročajo iz ljubljanskih trgovskih krogov, da jim o tem ni nič znane, pač pa so se s večerajšnjim dnem cene površale za 50 par pri kg (vagonsko naročilo). Tako stane sedaj v vagoni skem odjemu kristalni sladkor 28 Din, sladkor v kockah pa 24 Din kg.

== Glavna skupščina novosadske produktne borze se je vršila te dni. Zborovanje je vodil predsednik Dundjeraki, ki je v svojem govoru med drugim poudarjal, kako je borza tekom dveh let svojega obstanka pokazala zelo povoljen razvoj. Leta 1921. je kotirano skupaj 1944 vagonov in 51 q blaga v vrednosti 47,2 milijona Din. V letu 1922 je poslovanje znatno naraslo in je bilo kotirano štita 9864 vagonov in 79 q ostalih kmetijskih pridelkov 265 vagonov in 1516 q mlinških produktov 1516 vagonov in živinskih produktov 42 vagonov. Skupni poslovanje v letu 1922 znaša 11.321 vagonov in 94 q blaga v vrednosti 880,7 milijona Din.

== Nova direkcija carin. Po sklepu finančnega ministra se osnuje v Novem Sadu direkcija carin za Vojvodino, dolajša delo Generalni direkciji carin v Beogradu.

Domače borze

3. julija.

Zagreb. Na etektnem tržišču ni bilo posebnih izpremenb. Na tržišču z devizami in valutami je bila posebno čvrsta Newyork in Praga, Pariz in Curih nekoliko slabša. Nottrale so devize: Dunaj 0,129 — 0,1302, Berlin 0,0515 — 0,0530, Budimpešta 1,03 — 1,07, Italija izplačilo 402 — 404, Italija ček 401 — 402, London izplačilo 424 — 425, London ček 424 — 424, Newyork kabel 93 — 93,5, Newyork ček 92,25 — 92,75, Pariz 547 — 552, Praga 279 — 281, Švica 1625 — 1630, Varšava 0,08 — 0,09, valute: dolar 91 — 92, avstrijske krone 0,1300, belgijski franki 470, češkoslovaške krone 275 — 277, madžarske krone 0,90, napoleonidori 330, švicarski franki 1605 — 1615, italijanske lire 397 — 399.

Beograd. Blaga dovolj. Intervencija Narodne banke zelo slaba. Nottrale so devize: London 421,50, Pariz 550, Newyork 91,75, Zeneva 1,619, Milan 402, Praga 279, Berlin 0,005, Dunaj 0,1245, Bukarešta 45,75 — 46,10, Sofija 85, Budimpešta 108. Elektri: Narodna banka 4460.

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«. Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA JUTRA.

Oseba, ki je dne 2. t. m. poslala izkopje na upravnništvo v zaprtem ovitku brez pisma in imena 24 dinarjev, naj sporoči svoje ime in naslov.

Klub - garnitura

In dobro ohranjeno pisarniško pohištvo, pisalni stroji itd. se kupi. Ponudbe z navedbo cene pod »BUREAU« na Aloma Company, anonorna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1168

Mali oglasi

stanje z državnim davkom na inserate vred do 20 besedi Dm 6te, vsake nedelje beseda 50 par besed. — Plača se vedno naprej (lahko tudi v znakih). Na vprašanje odgovorja uprava in, ako je vprašanje priročna znanja za odgovor (za manipulacijske pristojbine 1 Din).

Modni atelje

M. Šarc
Ljubljana
Kongresni trg 4

Zemlja,

prst in morebiti tudi betonska šuta se odda na stavbišču „Bojniške blaginje“ na Miklošičevi cesti. Poizve se v stavbeni pisarni na stavbišču, Miklošičeva cesta. 1191

Pozor, Amerikanci in Istrijanci!

Varno naložena glavnica.

Proda se lepo kmetijsko posestvo zaradi družinskih razmer, 66 orolov zemlje, od tega je 36 orolov mladega gozda, starost 30 do 40 let, ostalo njive, travniki in pašniki z živim in mrtvim inventarjem. Hišno poslopje leseno, hlev zidan, vse s škodljivimi uriti. Posestvo se nahaja v hribih, dve uri oddaljeno od železniške postaje, 15 minut do župnijske cerkve in šole. — Proda se za 500 tisoč dinarjev. — Naslov pove po družnici „Jutra“ v Mariboru. 1190

Ferdo Palovec

konc. zobotehnik

ne sprejema do 31. julija.

Kupi se hiša

na prometnem kraju v Ljubljani. Ponudbe pod „Trgovska hiša“ na

Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg šte. 3.

Išče se

stanovanje

v novi hiši proti dobremu plačilu. Ponudbe z opisom in navedbo pogojev pod „Novi stan“ na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Naročajte „JUTRO“!

Službe

DOBREGA KROJAŠKEGA pomočnika sprejemem takoj v trajno delo. Peter Podobnik, krojaš, Gorenja vas nad Škofjo Loko. 2991

STOLARJI TER MIZARSKI POMOČNIK se sprejmejo. Stanovanje in hrana v hiši. Ravnotu se poizve za še malo rabljen ameriški kosilni stroj. Stolarja in strugarja v Sodražici. 2990

IZURJENA ŠIVILJA išče primerno službo pri kakšni boljši šivilji. Naslov pove upr. „Jutra“. 2975

TESAR 2962 Sprejme se takoj dobro izveštan samostojen tesar, zlasti za izdelavo stopnišč in postrešnih sob. Zglasti se je: Ljubljana, Linhartova ulica 12.

ABSOLVENTINJA Christofovega tečaja želi vstopiti v kako pisarno. Naslov pove upr. „Jutra“. 2987

IZVEŠBANA PRODAJALKA 2877 mešane stroke, večja hitrega računanja, želi službenega mesta v kateremkoli kraju Slovenije ali Hrvaške. Ponudbe je poslati pod „Delavna 11“ na upr. „Jutra“.

UCENEC 3078 dobrih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, zdrav in krepak, od 14 do 15 let star, se sprejme v trgovini s mešanim blagom J. Vizovišek, Zalec.

IZPITE 3071 vsakojake, kakor sprejemne, ponavljajne, tudi iz več predmetov (tudi nemške), pripravi uspešno ter naredi vse potrebne korake izkušni šolnik. Pisma pod „Izpit“ na upr. „Jutra“.

ABSOLVENT 3085 tehniške visoke šole, elektroinženjskega oddelka, išče kakršnekoli zaposlitve tudi izven električne stroke. Ponudbe z navedbo plače pod „Zanesljivi“ na upr. „Jutra“.

DVA MLINARJA trezna, oženjena, sprejme takoj valjni mlin. — Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: M. Weinberger, valjni mlin, Zagorje ob Savi. 3081

AKADEMIK 3069 absolvent knjigovodstvenega tečaja, zmogel trgovskega računanja, slovenske in nemške stenografije, išče službo. Ponudbe pod „Akademik“ na podružnico „Jutra“, Maribor.

PISARNIŠKI URADNIK

upokojenec, vsestransko uporabljen, želi primeren posel (primerno službo). Naloži, odnosno posodi 30.000 Din ali kupi zemljišče za to vsoto. — Ponudbe pod „Fides“ na upr. „Jutra“. 3063

STENOPISTINJO večšo slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika ter nemške, hrvaške in slovenske stenografije, išče. Prva jugoslovanska tovarna igralnih kart v Ljubljani, Igriška ulica št. 6. 3064

RUDARSKI TEHNIK Slovenec, 27 let star, s stalno, dobro službo v Srbiji, želi v svojo ženo znanja z naobrazeno gospodino od 18 do 24 let staro, mlade vdove brez otrok z nekaj premoženja niso izključene. Le resne ponudbe s sliko je vpsolati na upr. „Jutra“ pod „Dobra duša“. 3066

ZA SKUPNO SVIRANJE išče prijeten gospod gospodično ali gospoda. Stopnja lahkonocetna, godalo poljubno, Pisma pod „Glasba“ na upr. „Jutra“. 3072

DOBER INSTRUKTOR latinščine se išče za dobo počitnice. Naslov pove upr. „Jutra“. 2993

KOLAR 3077 išče pri kakem večjem podjetju, pri graščini ali sličnem prostoru za stalno izvrševanje svojega obrta. Cenj. ponudbe naj se pošiljajo pod „Kolar“ na upr. „Jutra“.

GODBA 2972 Tamburica-kapela s klavirjem, in sicer šest dam in trije gospodje, ki dobro igrata in pejejo, išče mesta v Sloveniji od 15. julija naprej. Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: Mato Gojak, Slov. Brod, poštoležeče.

UCENKE 2971 iščem za tamburica-kapelo. Dobe hrano, stanovanje, mesečno plačo in potne stroške povrnjene. — Oglasijo naj se samo one z dobrim sopran-glasom. Ponudbe na naslov: Mato Gojak, Slav. Brod, poštoležeče.

MESARSKEGA OBRTA se želi izučiti krepak 15letni deček poštenih staršev z dežele. Cenj. ponudbe na Erbežnik, Sv. Petra c. 53. 3002

KURJAC 3001 trezen, zanesljiv, vajen pri parnem stroju, išče službo v mestu ali na deželi. — Naslov pove upr. „Jutra“.

Prodaja

MOTORNO KOLO znamke „Puch“ s priklopom se za ceno 4750 Din prodaja. Poizve se v trgovini Karlovačka cesta 14 v Ljubljani. 2981

2 MOŠKA KOLESA in ene štirivrstne harmonike napredaj na Poljanski cesti št. 37. 2901

MOŠKO KOLO 3061 kakor novo, zaradi preselelitve napredaj. Naslov pove upr. „Jutra“.

ZLATARJI POZORI! Večja množina spinskih kolutov (Tintenfischknochen) je napredaj. — Ponudbe pod „Sipa“ na upr. „Jutra“. 2992

PISALNI STROJ se prodaja. — Naslov pove upr. „Jutra“. 2994

MOSKO KOLO 3002 se ceno prodaja. Naslov v upr. „Jutra“.

KITARA 3004 popolnoma nova, se prodaja. Naslov v upr. „Jutra“.

„VALVAZOR“ se ugodno prodaja. Ponudbe sprejema upr. „Jutra“ do 15. t. m. pod šifro „Kupec“.

ČASTNIŠKO SABLJO in uradniški meč prodam ali zamenjam za ribniško palico proti doplačilu. Ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Orožje“. 3062

Kupim

SUHE GOBE 2413 kupuje po najvišjih dnevnih cenah trdka SIRC-RANT, Kranj. 2413

VIOLINA 3007 za začetnika se ceno kupi. Sv. Petra cesta šte. 53. Erbežnik.

Nepremičnine

HISA 3073 je napredaj pod zelo ugodnimi pogoji. Ima dve stanovanji, lep vrt ter se nahaja v bližini kolodvora Bled. Pripravna je za vsak obrt, trgovino ali za letovišanje. Stanovanje kupcu na razpolago.

KRASNA PRILIKA! Napredaj je posestvo, oddaljeno 15 minut od kolodvora v Domžalah, ob glavni cesti, obstoječe iz njiv, travnikov in poslopja z gostilno. Vpeljana je električna razsvetljava. Gostilna je kompletno opremljena. Hiša je takoj na razpolago. — Naslov se poizve v upr. „Jutra“. 2999

LEPO GOZDNO POSESTVO

v Dravski dolini, eno uro od železnice, zelo lepa rast, smrekov in holjev les, brez poslopij, okrog 100 orolov veliko, se prodaja. Naslov pove upr. „Jutra“. 2952

HISA

2900 v Višnji gori št. 50, na lepem kraju sredi mesta, enonadstropna, s 6 sobami, 2 kuhinjske, mesnice, kladnice, ledenice, hlevom, kletjo in gostilniško koncesijo, pripravna tudi za vsak drug obrt, se prodaja. Pri hiši je tudi njiva in nekaj travnika. Cena 150.000 dinarjev. Poizve se pri Antonu Logarju v Višnji gori.

PRODASTA SE 3004 zaradi odpotovanja 2 posetvi, prvo obstoji iz močno zidane hiše, gospodarstvenega poslopja, vrtov, lepih brijad in njiv, kjer se tudi nahaja že vpeljan dobri obrt, katerega lahko tudi kupec prevzame; drugo posetvo, zidana hiša z lepim vinogradom in njivo. Cena zelo nizka in se posetvi lahko takoj preizkusi. — Proda se tudi vsako posebej, kakor kupcu bolj ugaja. V hišah so lepa stanovanja in vse v najboljšem stanju. Resni kupci se naj osebno ogledajo pri posestniku v Zgornjih Poljčanih št. 67, postaja Poljčane, Stajersko.

„POSEST“ 3079 realiteta pisarna, Ljubljana, Poljanska cesta 12.

Kupi: hišo s prostim trgovskim lokalom in stanovanjem na prometnem kraju v mestu ali na deželi.

Proda: hišo v predmestju Ljubljane s 3 trgovskimi lokali in stanovanjem, vse takoj na razpolago.

Išče: lokal za ureditev male trgovine na prometnem kraju v mestu; eventualne adaptacije na lastne stroške.

Stanovanje

SOBA 2987 se odda takoj solidni gospodični. Naslov pove upr. „Jutra“.

PRAZNO SOBO išče šivilja, ki je ves dan odsotna. Eventualno gre tudi kot sostanovalka. Za nagrado bi šivala. — Ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Odsotna“. 3010

SOBA 2996 z zajutrekom se takoj odda solidnemu gospodu. — Naslov pove upr. „Jutra“.

MEBLOVANO STANOVANJE

za julij in avgust se odda le fini stranki. Naslov v upr. „Jutra“. 2895

STANOVANJE

v Ljubljani na Dunajski cesti, obstoječe iz sobe, kabineta, kuhinje in priključka, se zamenja z enakim ali večjim v Šiški. Naslov pove upr. „Jutra“. 2886

SOBO

2997 meblirano, s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo, v sredini mesta, išče dva gospoda za takoj. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Posebni vzhod“.

SOBO

2999 prostorno in nemeblovano, iščem proti dobri nagradi ali plačilu za eno leto naprej. Ponudbe pod „Brez otrok“ na upr. „Jutra“.

MEBLOVANO SOBO

s posebnim vzhodom in event. kopalnico, v sredini mesta, išče mlad častnik, samec. — Ponudbe pod „Častnik“ na upr. „Jutra“. 3000

MEBLOVANO SOBO

v bližnji okolici mesta Ljubljane išče mlad soliden uradnik s 15. julijem ali s 1. avgustom. — Cenj. ponudbe z navedbo cene na upravo „Jutra“ pod „15. julij“. 3005

NA STANOVANJE

in dobro hrano v sredini mesta se takoj sprejme gospod. Naslov pove upr. „Jutra“. 3001

Lokali

LEP LOKAL z vso modstvensko opremo se takoj prodaja v Mariboru. Naslov pove po družnici „Jutra“ v Mariboru. 3007

Dopisovanje

ZNANJA 3065 želi mlad samostojen trgovec z dobrošernim gospodičino, ki bi imela veselje do trgovine in nekaj premoženja, najraje posestvo ali nepremičnine. — Cenj. ponudbe pod „Častna tajnost“ na upr. „Jutra“.

UNEC

2995 „Poslano“... Ali ste že hudi? Rada bi preklekala, toda nočem, da izve javnost vse vaše vrline. Prosim, upoštevajte moje veliko dobrošernost! — Poštoležeče. 3009

POSUKSI VSAJ ENKRAT

četudi s prav majhnim besedilom med Malimi oglasi „Jutra“. Če sploh kje, bo tu dosegel zaželjeni uspeh v izdatno večji meri kot povsod drugod. 11

ODPOSILJATELJ PISMA na gđ. Lonjo Kl. se na prošnjo naj se blagovoli še enkrat oglašiti, ker se je ono pomotoma vrnilo. 3062

OBRTNIK

3076 kolar želi v svojo ženo znanja z gospodično, šiviljo, čedne zunanosti, 18 do 26 let staro, z nekaj premoženjem ali posestvom. Blagohotne ponudbe, če mo, goče s sliko, ki se vrne, naj se pošiljajo pod „Šreč, na bodočnost 3076“ na upr. „Jutra“.

VDOVA

2973 38 let stara, z gotovino 120.000 K in lastnim pohištvom, brez otrok, blagega značaja, dobra gospodinja, se želi poročiti z železničarjem ali drugim nameščencem, samcem ali vdovcem, od enajstih let naprej, tudi če ima enega ali dva otroka. — Samo resne ponudbe na upr. „Jutra“ pod oznako „Šrečen dom“ do 15. julija 1923.

Razno

50 DO 80 TISOČ DIN posodim za 6mesečno dobo proti vključbi in sigurnosti za primerne obresti. Pismena vprašanja na upravnstvo „Jutra“ pod „Sigurno“. 2994

IŠČEM DRUŽBENIKA

vsaj z malim kapitalom, za trgovino mešanega blaga ali za trgovino z lesom na deželo. Oženjen ali samec je postransko. Naslov pove upr. „Jutra“. 3063

GRAFOLOGIČNA SKICA

značaja 20 Din, portret 75 Din. Važno pred poroko itd. — Gradivo najmanj 80 vrstic. Ciril Supančič, Ljubljana, Gosposka ulica št. 3/III. 3009

TURŠKE SREČKE

edini vrednostni papirji zlate veljave. Vrhutega zadane vsake srečke zlat dobiček. Cena nizka. Pisma pod „Zlata vrednost“ na upr. „Jutra“. 3070

PROSTOVOLJNA JAVNA DRAŽBA

sobne opreme in drugih potrebščin se bo vršila v sredo 4. julija točno ob 2. uri v skladišču Ranzinger. 2998

AKO HOČETE PRODAJATI v SRBIJO

je neobhodno potrebno, da inserirate v srbskih časopisih. Zato zahtevajte ponudbe in proračune pri

ALOMA COMPANY d. z o. z.

Centrala Ljubljana Beograd podružnica
Kongresni trg 3 Brestska ulica 9

Premog Oglje Drva

Podpisana tvrdka prodaja: Trboveljski l^a premog in bukovo oglje

iz svojega skladišča na južnem kolodvoru ter suha, trda in mehka drva rezana v dolžino za kuhinjsko uporabo iz svojega skladišča na Zelenem hribu.

Premog in oglje se oddajata v detajlu v vrečah, ali en gros v celih vagonih z 10% popustom od fakturnega zneska za združene odjemalce ali posameznike.

Vsa goriva se odpremiijo po želji po naših vpregah na dom.

Naročniki naj se javijo pri podpisani tvrdki:

„IMPEX“
ekspozitna in importna družba z o. z. v Ljubljani
Krekov trg šte. 10, I. nadstropje.

Ako želite kupiti

stavbene parcele

sporočite Vaš naslov pod šifro „Parcele“ na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3

250 tisoč do milijona Din
ali več ima na razpolago **Amerikanec.**

Kupil bi hišo z dobroidočo gostilno ali kako drugo dobičkanosno podjetje.

Pristopil bi tudi kot družbenik k dokazljivo dobičkanosnemu podjetju. Ponudbe pod „Amerikanec“ na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. Tu se izve tudi naslov. 1173

Štekovni račun št. 10.509. — Brzok. naslov: Banka, Ljubljana. — Tel. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Obreštuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice:
Brezica, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trest.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Delniška glavnica in rezervni zakladi okrog K 150.000.000.—
Ustanovljena leta 1900.